

PNSV:n puheenjohtaja Juho Eerola

TuV:n avoin kuuleminen julkaisusta ”Nordens nya relevans” 8.3.2019

LUONNOS 7.3.2019

Arvoisat kuulijat,

Kiitos tulevaisuusvaliokunnalle ja valiokunnan puheenjohtajalle, että olette antaneet Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnalle mahdollisuuden kommentoida valiokunnan julkaisua Pohjolan uudesta merkityksestä (”Nordens nya relevans”).

On hienoa huomata, että pohjoismainen yhteistyö ja sen tulevaisuus herättävät mielenkiintoa eduskunnassa. Suomen PN-valtuuskunta, jonka puheenjohtajana olen saanut tämän vaalikauden toimia, osallistuu Pohjoismaiden neuvoston työskentelyyn ympäri vuoden. Valtuuskunnan jäsenet eivät voi työskennellä tyhjiössä. Tämän vuoksi vuorovaikutus PN-valtuuskunnan ja eduskunnan valiokuntien välillä on tarpeellinen ja se on kehittynyt hyvään suuntaan. Pohjola on meidän tärkein viiteryhmä ja arvostamme kaikkia mahdollisuuksia keskustella pohjoismaisen yhteistyön tulevaisuuden näkymistä.

Tässä lyhyessä puheenvuorossa en valitettavasti ehdi ottaa kantaa raportin kirjoituksissa esitettäviin moniin hyviin ehdotuksiin. Keskityn kahteen

seikkaan, joita myös Suomen PN-valtuuskunta on korostanut. Nämä ovat **Pohjoismaiden näkymättömät rajat** sekä **Pohjola sunnannäyttäjänä**.

Pohjoismaiden rajoja on vuosikymmenten ajan avattu eri osa-alueilla, paljolti Pohjoismaisen neuvoston työn ansiosta. Vapaa liikkuvuus Pohjolassa, yhteiset työmarkkinat sekä mahdollisuus opiskella ja asua kaikissa Pohjoismaissa ovat etuja, jotka on saavutettu pitkäjänteisen työn tuloksena. Tätä työtä ei saa pitää itsestään selvyytenä.

Edelleen on olemassa monia esteitä jotka hankaloittavat vapaata liikkuvuutta Pohjoismaiden välillä. Varmasti kaikki pohjoismaisten asioiden parissa työskentelevät kansanedustajat ovat saaneet yhteydenottoja kansalaisilta, jotka ovat kokeneet suuriakin käytännön ongelmia muuttaessaan rajojen yli Pohjoismaissa.

Tämän vuoksi Pohjoismaiden neuvostossa ja ministerineuvostossa tehtävää rajaestetyötä ja erityisesti työtä yhteispohjoismaisen sähköisen tunnistamisen parissa on priorisoitava, jotta Pohjolasta tulisi pääministereiden vision mukaisesti **maailman integroitunein alue**. Jos haluamme kasvattaa nuorista sukupolvista uusia ”nordisteja” meidän tulee taata heille rajaton Pohjola opiskelu- ja työmahdollisuuksien osalta.

Rajaestetyössä meillä kansanedustajilla on tärkeä tehtävä. Meidän tulee luoda painetta hallituksia kohtaan rajaesteiden poistamiseksi ja pitää rajaestekysymykset poliittisella agendalla. Meidän tulee myös itse tehdä

aktiivista työtä, jotta rajaesteitä huomioidaan lainsäädäntötyössä valiokunnissa ja EU-direktiivien implementoinnissa. Suomen PN-valtuuskunta seuraa tiiviisti rajaestetyötä ja nostaa rajaesteet esiin vuoropuhelussa kaikkien ministereiden kanssa, jotka käyvät valtuuskunnan kuultavana.

Hyvä ystävät,

Kahden viikon päästä juhlistamme vuosittaista **Pohjolan päivää**, jota vietetään 23.3.1962 allekirjoitetun Helsingin sopimuksen kunniaksi. Helsingin sopimus on myös hyvä lähtökohta rajaestekeskustelulle. Sopimuksessa todetaan selkeästi, että Pohjoismaiden tulee yhtenäistää kansallista lainsäädäntöä tietyillä aloilla enemmän. Sopimuksen mukaan on myös tärkeää poistaa kaupan ja pääomansiirtojen esteitä maiden väliltä. **Mikäli Helsingin sopimuksen henkeä noudatettaisiin, rajaesteet Pohjolassa olisivat ratkottu.**

Pohjoismaiden tulee olla rajat ylittävän yhteistyön esikuva myös muulle maailmalle. Meillä on ainutlaatuinen mahdollisuus **toimia suunnannäyttäjänä** aloilla kuten tasa-arvo, demokratiakehitys, digitalisaatio, kiertotalous ja vihreä kasvu. Varsinkin tämän päivän haasteellisessa maailmassa, on tärkeää vahvistaa yhteistä **Pohjoismaista ääntä kansainvälisillä areenoilla**. Pohjoismaisen yhteistyön välttämättömyys korostuu EU:ssa Brexitin myötä. Pohjoismailla on myös

mahdollisuus vaikuttaa kansainväliseen ilmastopolitiikkaan ja toimia edelläkävijöinä päästötavoitteiden saavuttamisessa.

Tähän tarvitaan **pohjoismaista johtajuutta**. On tärkeää, että Pohjoismaiden hallitukset sitoutuvat kehittämään Pohjolaa yhdessä ja että yhteistyötä priorisoidaan tarvittavan korkealle maiden pääkaupungeissa. Pohjoismainen yhteistyö vaatii **tehokkaan kansallisen organisoinnin** ja kaikkien ministeriöiden on tunnettava vastuunsa heidän hallinnonalansa pohjoismaisesta yhteistyöstä, mukaan lukien rajaesteistä ja niiden poistamisesta.

Näin vaalien alla viesti Suomen PN-valtuuskunnalta on, että Suomen seuraava hallitus tulee asettaa **määrätietoiset ja kunnanhimoiset tavoitteet** pohjoismaiselle yhteistyölle.

Kiitos.